

Gradanski odbor za ljudska prava - Documenta – centar za suočavanje s prošlošću

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

Zagreb, 4. listopada 2011.

Izjava povodom *Prijedloga zakona o ništetnosti određenih pravnih akata pravosudnih tijela JNA, bivše SFRJ, i Republike Srbije*

Smatramo da postoje ozbiljne načelne zamjerke donošenju predloženog zakona. On neće pružiti sigurnost hrvatskim građanima koji se nepravедno pojavljuju u optužnicama već će zaštititi počinitelje zločina, koji danas žive u Srbiji ili Hrvatskoj.

1. Da bi suđenja krivcima za počinjene ratne zločine o kojima je ovdje riječ, bilo uspješno, nužna je suradnja između pravosuđa Hrvatske, Srbije, Crne Gore i BiH. Žrtve su danas često građani jedne države, a počinitelji građani druge države. Kako će se bez takve suradnje suditi npr. osumnjičenima za zločine nad zarobljenicima u logorima gdje su počinioi građani Srbije s boravištem u Srbiji, a žrtve i svjedoci građani Hrvatske?

2. Optužnice koje stižu iz Beograda uistinu mogu biti loše zasnovane, više na političkim stavovima vremena kad su pisane nego na stvarnim, relevantnim dokazima. (U ovom konkretnom slučaju, koji je inicirao prijedlog spornog zakona, radi se o optužnici od prije 19 godina protiv 44 građana Hrvatske za ubojstvo 19 Srba iz Vukovara). Najbolji način da se osnovanost optužnica ustanovi je da te optužnice budu što prije preuzete od hrvatskog pravosuđa, savjesno pregledane i da ih onda DORH odbaci s pravno utemeljenim obrazloženjem ili, ako se nađe da su se zločini dogodili, podigne optužnicu protiv odgovornih na koje istraga, provedena u Hrvatskoj, ukaže.

3. Umjesto predlaganja ovakvog zakona hrvatska bi Vlada trebala postupiti upravo suprotno. Trebala bi dogovorom pospješiti slanje svih postojećih optužnica da procesuiraju odgovorne za zločine i da skinu prijetnju s hrvatskih građana koji su se nepravедno našli na takvim optužnicama. Ovakvim zakonom neće se postići ni jedno ni drugo. Suradnja koja je vodila prema završetku mučnog procesa suđenja za ratne zločine biti će narušena i unazađena, a nesigurnost nepravедno osumnjičenih s tih optužnica neće se ukloniti nego produžiti. Ovim zakonom sporne optužnice neće postati ništavne izvan granica RH i u tom smislu predloženi zakon neće pružiti ni zaštitu ni sigurnost hrvatskim građanima koji se nepravедno pojavljuju u tim optužnicama. Jedino koga će zaštititi su pravi krivci za zločine, koji danas žive u Srbiji ili Hrvatskoj i kojima bi ovaj zakon značajno povećao izgleda da nikada za počinjene zločine ne odgovaraju.

Zoran Pusić, Gradanski odbor za ljudska prava

Vesna Teršelić, *Documenta*

Katarina Kruhonja, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek